

Möte med den nationella arenan för samverkan för professionsprogrammet (NASP)

22 jan 2026

Digitalt

Närvarande ledamöter

Maria Jansdotter Samuelsson, Högskolan Dalarna (ordförande)
Daniel Alvunger, Linnéuniversitetet
Karolina Broman, Umeå universitet
Åsa af Geijerstam, Uppsala universitet
Per-Henrik Holgersson, Kungliga musikhögskolan (del av mötet)
Åke Ingerman, Örebro universitet
Mette Liljenberg, Göteborgs universitet
Håkan Löfgren, Linköpings universitet
Anna-Lena Månsson, Malmö universitet
Matilda Wiklund, Stockholms universitet (del av mötet)

Frånvarande ledamöter

Thomas Winman, Högskolan i Jönköping

Övriga deltagare

Laila Guvå, undervisningsråd Skolverket (*adjungerad*)
Mats Lindh, undervisningsråd Skolverket (*mötesdokumentation*)

Inledning

Ordförande öppnade mötet och hälsade ledamöterna välkomna. Åke Ingerman anmälde en övrig fråga om regeringsuppdraget om samverkan mellan lärosäten i fråga om en reformerad lärarutbildning och vad SUHF gör för att samordna arbetet.

Status rekommendationer efter SUHF:s styrelsemöte 20 januari

Ordföranden meddelade att rekommendationerna för hur 5 § i förordningen om ett nationellt professionsprogram ska tillämpas av lärosätena nu är fastställda av SUHF. SUHF:s styrelse gav en positiv återkoppling på det genomförda arbetet. Stort tack till allas medverkan.

Styrelsen hade ett par frågor till NASP: Det är betydelsefullt att NASP följer upp vilka kurser som kommer att lyftas fram av lärosätena, särskilt inom AI-området. Vid en framtida revidering av kursbilagan behöver detta tas med. Den andra frågan är hur NASP ser på professionsprogrammet framåt i tiden. Ordföranden hade tagit upp NASP:s planer på en större samling med lärosäten under rubriken "ett år med professionsprogrammet" där frågor om meriteringsstatistik, kursutbud och utveckling av befintliga kurser kan tas upp. Styrelsen ställde sig positiv till detta.

Slutrapportering VAK arbetsgrupp (Åke Ingerman)

SUHF:s styrelse har fått en genomgång av arbetsgruppens arbete och planerna framåt. Arbetsgruppen har nu avslutat sitt arbete. Kvarstående frågor samt ansvaret för att hålla kursrekommendationerna aktuella bör omhändertas av NASP. Det rör ramkursplaner för rektorer och skolledare, speciallärare, liksom uppdatering av kursrekommendationer för VAK och USP vid behov.

När det gäller VAK-nätverket är förhoppningen att det kan fortsätta utan arbetsgruppens medverkan. NASP bör dock bevaka att ett nätverksutbyte kan fortsätta framgent och hur det kommer att organiseras.

NASP 2026 - arbets- aktivitetsplan

Ordförande inledde med att reflektera över att stor del av NASP:s tid hittills gått till arbetet med rekommendationen. NASP:s uppdrag är dock bredare än så. Arbetsutskottet (AU) har tagit fram några hållpunkter inför det kommande verksamhetsåret att diskutera i NASP. Mötet gick därefter igenom AU:s förslag och gav ytterligare förslag till NASP:s arbets- och aktivitetsplan för 2026.

Fördelning av VAK-inriktningar m.m. (Skolverket)

Skolverket presenterade frågor kring val av inriktningar för VAK. Förändringar av inriktningar har successivt skett under 2025 och 2026 som ett led att anpassa dem för olika målgrupper. En fråga är hur vi långsiktigt ska tänka inför kommande kursomgångar? Det var många ansökningar till vårens kursomgång men många sökande uppfyllde inte antagningskraven. Andra frågor att fortsatt hantera är studieformer (distans-fysiska träffar), geografisk spridning m.m. En tanke som väckts är att periodisera kursstarter för olika inriktningar mellan terminerna.

NASP diskuterade därefter studieformerna för VAK (distans- och/eller fysiska kursträffar) samt hur den geografiska spridningen över landet kan tillgodoses. Det framkom bl.a. att det är viktigt att normen inte blir att VAK anordnas med ett renodlat distansupplägg.

Beslut om kategori A-kurser (Skolverket)

Skolverket gav bakgrunden till beslutet om att ta bort kategori A-kurser som meriteringsvillkor för meriteringsnivå 1. Det ursprungliga beslutet om kurser fattades av GD i juni i samband med att föreskrifterna för professionsprogrammet

beslutades. Skälen för att peka ut vissa kurser och kursområden har sin grund i förarbetena till professionsprogrammet och idén om en professionsutvecklande ansats. Det handlar exempelvis om utbildningar som Mentorsutbildning för en kvalitativ introduktionsperiod, VFU-handledarutbildningar och Leda kollegialt systematiskt utvecklingsarbete.

Frågan har varit uppe inom Rådet för professioner i skolväsendet. Rådet förordade i ett sent skede att en ny utredning om kategori A behöver genomföras. Även Sveriges lärare har kommit med kritik på modellen och Regeringskansliet har ställt frågor om motivet till denna kategoriindelning. Sammantaget resulterade detta i att GD beslutade om att ta bort kurserna fr.o.m. den 20 februari 2026. Frågan är om den professionsutvecklande ansatsen kan utredas vidare med stöd av NASP. Det vägval som görs behöver kommuniceras till målgrupperna med några ungefärliga tidsramar för arbetet.

Mötet enades om att Daniel Alvunger och Mette Liljeberg ingår i arbetsgruppen. Åke Ingerman bistår gruppens arbete. Skolverket står för planeringen och driver arbetet och avrapporterar till NASP.

Information om en pilotomgång av en uppdragsutbildning liknande USP (Skolverket)

Bordläggs.

Pilotomgång VAK HT 2025 (Skolverket)

Frågan på tas upp på mötet i mars.

Övriga frågor

Åke Ingerman informerade om regeringsuppdraget om regional samordning kring lärarutbildningen. Uppdraget härstammar från det förslag om behov av samverkan mellan lärosäten som skrevs fram i utredningen om en reformerad lärarutbildning. Uppdraget har lämnats till fem lärosäten: Göteborgs-, Linköpings-, Malmö-, Stockholms och Umeå universitet. En promemoria har tagits fram av SUHF för att samordna arbetet. Samverkansområden är bl.a. utbildningsutbudet och dimensioneringen av lärarutbildningarna. Det kommer att finnas arbetsformer där referensgrupper ingår. Lämna gärna förslag på detta till Åke Ingerman.

Mötet avslutades

Ordföranden tackade för ledamöternas medverkan och avslutade mötet.

Kommande möten våren 2026

NASP kommande möten är planerade enligt följande:

- 18 mars 2026 kl. 9-12 (digitalt)
- 19 maj 2026 kl. 9-12